

Studieplan for Religion, livssyn og etikk, årsstudium (2012–2013)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Stuedsted: Halden

Kontakt

Studieveileder: Karin Helene Anker Rasch

Telefon: +47 696 08 138

E-post: studier@hiof.no

Fakultet for lærerutdanninger og språk

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studiet er et danningsfag og inneholder områdene religioner og livssyn, filosofi og etikk og fagdidaktikk. Det henter stoff og perspektiver fra religionsvitenskap, teologi, filosofi og idèhistorie, men også fra andre samfunns- og kulturfag, samt pedagogikk. Fagdidaktisk teori og praksis er sentralt i studiet.

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Studiet kan inngå som del av en bachelorgrad eller som videreutdanning for lærere.

Studiets læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om fagets grunnbegreper (religion, livssyn, etikk, filosofi)
- har kunnskap om religioner og livssyn i faget: mangfold og ulike retninger, trosinnhold, praksis, etikk og estetiske uttrykk, med særlig vekt på kristendommen og norske forhold
- har kunnskap om viktige tros- og livstolkinger i religionene
- har kunnskap om religionenes historie
- har kunnskap om kristendommens historie og trosinnhold
- har kunnskap om hellige tekster: hovedinnhold, historisk bakgrunn og sentrale fortellinger, med særlig vekt på Bibelen
- har kunnskap om uttrykksformer i religionene
- har kunnskap om vestlig filosofihistorie
- har kunnskap om humanismens historie og den moderne livssynshumanismen
- har kunnskap om sekulære livstolkinger med vekt på ideologier
- har kunnskap om etiske teorier og bruken av disse i forhold til noen aktuelle problemstillinger
- har kunnskap om menneskerettigheten og FNs barnekonvensjon
- har kunnskap om å filosofere med barn
- har kunnskap om sentrale arbeidsmåter i faget
- har kunnskap om grunnskolefagets historie
- har kunnskap om reglement for fritak på religiøst og livssynsmessig grunnlag
- har kunnskap om et bredt utvalg av mulige arbeidsmåter i faget og tilsvarende vurderingsformer

FERDIGHETER

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere RLE-undervisning på en selvstendig og faglig gjennomtenkt måte med vekt på danningperspektiv og de flerkulturelle utfordringene
- kan bruke sentrale arbeidsmåter i RLE med vekt på arbeidet med høgtider, fortellinger og estetiske uttrykk
- kan kombinere kravet om objektiv, kritisk og pluralistisk undervisning i RLE med varierte, elevaktive og engasjerende arbeidsmåter
- kan reflektere kritisk over innholdet og verdimålsettingene for faget i skolen og over forholdet mellom fag, undervisning og egen utvikling i yrkesutøvingen
- kan lage lokale læreplaner i RLE
- kan reflektere over egen utvikling i yrkesutøvingen som RLE-lærer
- kan vurdere lærebøker og andre læremiddel i faget
- kan bruke internett og digitale læremidler på en kritisk og pedagogisk måte
- kan bruke barns tanker og forestillinger i filosofiske diskusjoner
- kan samarbeide med andre lærere, elever og hjemmet om faget

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse
- kan legge til rette for samarbeid mellom hjem, skole og lokalmiljø

- har forståelse for rollen som verdiformidler i et flerkulturelt samfunn
- kan gjøre greie for ulike konsekvenser av verdigrunnlaget for skolen
- kan se ungdomskultur og samfunn elles i sammenheng med religioner og livssyn

Opptak

Generell studiekompetanse/realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Religion, livssyn og etikk, årsstudium (60 stp) består av fire obligatoriske emner, hver på 15 studiepoeng:

- *Introduksjon til religioner og livssyn*
- *Trinnsesifikk fordyping i utvalgte temaer*
- *Etikk, livssyn og hellige skrifter*
- *Religiøs og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold*

Se studiemodell under og emnebeskrivelsene for mer detaljert informasjon.

Tema for de ulike emnene framkommer i emnebeskrivelsene til det respektive emne.

Organisering og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer.

Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursjoner.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Studentene skal gjennomføre forsknings- og utviklingsarbeid innen emnet Etikk, livssyn og hellige skrifter, se emnebeskrivelse og semesterplan for mer informasjon.

Internasjonalisering

Det legges til rette for kontakt med tilsvarende utdanningsinstitusjoner i andre land og for utveksling av lærere og studenter som ønsker å arbeide spesielt med internasjonale spørsmål knyttet til utdanning og læring. Integrering av studier i utlandet kan skje ved at deler av studiene består av studier i utlandet. Forutsetningen er at det foreligger en forhåndsgodkjenning fra vår institusjon, basert på kriteriene i de nasjonale retningslinjene.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at du deltar i evaluering av studiene. Dette studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet:

- HiØs utvalg for utdanningskvalitet gjennomfører årlig en evaluering av studiekvaliteten ved et utvalg av høghskolen sine studieprogrammer (kalt EVA2)
- Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Tilbakemelding underveis

Studentene får tilbakemelding på arbeidskrav underveis i studiet.

Vurdering

Obligatoriske arbeidskrav må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen.

Studiet har både muntlig og skriftlig eksamensform og det benyttes interne og eksterne sensorer.

Man benytter en gradert karakterskala fra A - F, der A er beste og E dårligste ståkarakter. F er 'ikke bestått'.

Se emnebeskrivelsene for mer detaljert informasjon.

Litteratur

Endelig oppdatert litteratur publiseres i den enkelte emnebeskrivelse innen semesterstart.

Jobb og videre studier

Studiet kan f.eks. inngå i et forutgående studieløp for Praktisk-pedagogisk utdanning.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Fung. dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, juni 2011

Studieplanen er revidert

Studieleder Kjersti Berggraf Jacobsen, 15. mai 2012

Studieplanen gjelder for

2012-2013

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2012

Obligatoriske emner

LRLE10111 Introduksjon til religioner og livssyn	15 stp
LRLE20111 Etikk, livssyn og hellige skrifter	15 stp

Vår 2013

Obligatoriske emner

LRLE10211 Trinnsesifikk fordyping i utvalgte temaer	15 stp
LRLE20211 Religiøs og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold	15 stp

LRLE10111 Introduksjon til religioner og livssyn (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Mette Ramstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- *Religion, livssyn og etikk, årsstudium og*
- *Religion, livssyn og etikk 1* (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om: fagets grunnbegreper (religion, livssyn, etikk, filosofi)
- har kunnskap om religionenes historie (jødedom, kristendom, islam, hinduisme og buddhisme)
- har kunnskap om sentrale hellige tekster
- har kunnskap om humanismens historie og den moderne livssynshumanismen
- har kunnskap om RLE-fagets historie og aktuelle situasjon
- har kunnskap om reglement for fritak på religiøst og livssynsmessig grunnlag

FERDIGHETER

Studenten

- kan vurdere lærebøker og andre læremiddel i faget
- kan reflektere kritisk over innhold og verdimålsettinger for faget og for egen praksis
- kan bruke internett og digitale læremidler på en kritisk og pedagogisk måte
- kan kombinere kravet om objektiv, kritisk og pluralistisk undervisning i RLE med varierte, elevaktive og engasjerende arbeidsmåter
- kan samarbeide med andre lærere, elever og hjemmet om faget

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse
- kan legge til rette for samarbeid mellom hjem, skole og lokalmiljø
- har forståelse for rollen som verdiformidler i et flerkulturelt samfunn

Innhold

Introduksjon til religioner og livssyn består av følgende hovedtemaer:

- Introduksjon til religioner og livssyn.
- Grunnskolefagets historie og aktuell situasjon

Undervisnings- og læringsformer

Studentene kommer til å møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursjoner.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det er to arbeidskrav knyttet til emnet:

1. Én gruppeoppgave i litteratursøking og referanseteknikk (administreres av biblioteket).
2. En skriftlig gruppeoppgave med obligatorisk veiledning.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Studenter som kan dokumentere at de har utført lignende kurs administrert av biblioteket, kan slippe undervisningsøkt i det (arbeidskrav 1).

Eksamen

Skriftlig, individuell eksamen av 5 timers varighet.

Eksamensbesvarelsen blir vurdert av én intern og én ekstern sensor.

Det gis bokstavkarakterer fra A- F på eksamen, der A er beste ståkarakter, E dårligste ståkarakter, og F er 'ikke bestått'.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet i løpet av semesteret (EVA3).

Litteratur

Litteraturlisten er oppdatert 11.6. 2012.

Religionsundervisning/RLE-faget

Sødal, H. K. (red). 2009. Religions og livssynsdidaktikk.

Kristiansand: Høyskoleforlaget. Ss. 65- 112 (48 s.)

Neegaard, Gunnar, Sidsel Øiestad Grande, Robert Kvalvaag, Rasmus Reinvang, og Sissel Østberg.

«Innføring i religionskunnskap» I: Gunnar Neegaard (red.). Logos og Dharma: Religioner, livssyn og etikk. Bergen: Fagbokforlaget, 2006, Ss.17- 40. (23 s.)
(Kompendium)

Religioner og livssyn

Brøntveit, E. og K. Duesund. 2010. Visjon og valg.

Bergen: Fagbokforlaget. Ss. 261-288 (28 s.)

Jacobsen, Knut A., og Notto R. Thelle. 1999. Hinduismen og buddhismen.

Kristiansand: Høyskoleforlaget. Ss. 33- 136, 172 – 266 (197 s.)

Rian, Dagfinn og Levi Geir Eidhamar. 1999. Jødedommen og islam.

Kristiansand: Høyskoleforlaget. (240s)

Rasmussen, T. og E. Thomassen. 2000. Kristendommen – en historisk innføring.

Oslo: Universitetsforlaget. Ss. 13-59. (47 s.)

Grande, Per Bjørnar. 2005. Kristendommen: en innføring.

Oslo: Gyldendal akademisk (92 s.)

Eller

Moxnes, Halvor. 2006. Hva er kristendom.

Oslo: Universitetsforlaget (137 s.)

LRLE20111 Etikk, livssyn og hellige skrifter (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Ruth Danielsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- *Religion, livssyn og etikk, årsstudium og*
- *Religion, livssyn og etikk2 (30 studiepoeng).*

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om hellige tekster med viktige fortellinger i religionene, deres litterære uttrykk og sjangrer

- har kunnskap om sekulære livstolkinger med vekt på ideologier
- har kunnskap om vestlig filosofihistorie med vekt på antikken
- har kunnskap om grunnskolefaget si historie med særlig vekt på tida etter 1997 og ulike løsninger på religions- og filosofiundervisninga i andre land
- har kunnskap om et bredt utvalg av mulige arbeidsmåter i faget og tilsvarende vurderingsform

FERDIGHETER

Studenten

- kan tolke hvordan tekster, kunst og arkitektur uttrykker mening gjennom sjangrer, symboler, metaforer og andre virkemidler
- kan utøve kildekritikk
- kan bruke et utvalg av varierte arbeidsmåter
- kan reflektere over egen utvikling i yrkesutøvingen som RLE-lærer

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse
- kan gjøre greie for ulike konsekvenser av verdigrunlaget for skolen
- kan se ungdomskultur og samfunn elles i sammenheng med religioner og livssyn

Innhold

Etikk, livssyn og hellige skrifter består av to hovedtemaer:

1. Filosofihistorie, etikk og sekulære livssyn,
2. Hellige skrifter og religiøse symboler

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursjoner.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det er knyttet to arbeidskrav til emnet.

1. Studenten skal, i gruppe, skrive en oppgave knyttet til emneområdet 'filosofihistorie, etikk og sekulære livssyn.'
2. Studenten skal, i gruppe, gjøre rede for en oppgave knyttet til emneområdet 'hellige tekster og religiøse symboler'.

Arbeidskravene må være godkjent til fastsatte frister før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig, individuell eksamen av 5 timers varighet.

Eksamensbesvarelsen blir vurdert av én intern sensor og én ekstern sensor.

Det gis bokstavkarakterer fra A - F på eksamen, der A er beste ståkarakter, E dårligste ståkarakter, og F er 'ikke bestått'.

Evaluering av emnet

Emnet studentevalueres i løpet av semesteret (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Endelig oppdatert litteraturliste vil foreligge innen semesterstart.

Filosofihistorie, etikk og sekulære livssyn

Botvar, P. K. og U. Schmidt (red) (2010) Religion i dagens Norge. Kap. 4.
Ss. 60-80. (21 s.)

Brøntveit, E. og K. Duesund: (2010) Visjon og valg. Ss. 11-157, 245 – 260, 289-319. (194 s.)

Winje, Geir (2004). Alternativ religiøsitet, kap.11 ss. 365-374. I:
Eidhamar, Levi G. (red.). Religioner og livssyn. (10 s.)

Sandström, H.: (2005) Nyere livssyn og id str mninger. (102 s.)

Hellige skrifter og religiøse symboler

*Holm, N. G. (2006) Människans symboliska verklighetsbygge. En psykofenomenologisk studie, ss. 55-86. (Kompendium)

Justnes,  . og J. E. Braavig (red) (2011) Hellige skrifter i verdensreligionene. (204 s.)

LRLE10211 Trinnsesifikk fordypping i utvalgte temaer (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Espen Schjetne

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatoisk emne i

- *Religion, livssyn og etikk, årsstudium og*
- *Religion, livssyn og etikk 1* (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om kristendommens historie og trosinnhold
- har kunnskap om religionshistorie med vekt på nyere tid
- har kunnskap om humanismens historie og den moderne livssynshumanismen
- har kunnskap om vestlig filosofihistorie, med vekt på menneskesyn og etikk
- har kunnskap om uttrykksformer i religionene
- har kunnskap om religiøs og kulturelt mangfold
- har kunnskap om sentrale arbeidsmåter i faget på mellom- og ungdomstrinnet

FERDIGHETER

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere RLE-undervisning på en faglig adekvat måte
- kan samtale om vanskelige livssituasjoner
- kan gjennomføre og tilpasse opplæringen til barn/ungdommer med ulik religiøs og livssynsmessig bakgrunn

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse
- kan legge til rette for samarbeid med hjem, skole og lokalmiljø
- har forståelse for rollen som verdiformidler i et flerkulturelt samfunn

Innhold

Emnet *Trinnsesifikk fordyping i utvalgte temaer* består av følgende hovedtemaer:

- Etikk og filosofi.
- Trinnsesifikk fordyping i utvalgte temaer.
- Uttrykksformer i religionene.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursjoner.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det er knyttet tre arbeidskrav til emnet:

1. Deltakelse i undervisningen knyttet til momentet 'uttrykksformer i religionene' er obligatorisk.
2. Studenten skal skrive en fagoppgave i gruppe.
3. Studenten skal skrive en individuell drøftingsoppgave med utgangspunkt i en religionsfaglig tekst.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen av ca 30 minutters varighet.

Eksamen blir vurdert av én intern og én ekstern sensor.

Det gis bokstavkarakterer fra A- F på eksamen, der A er beste ståkarakter, E dårligste ståkarakter, og F er 'ikke bestått'.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet i løpet av semesteret (EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 15. januar 2013.

Fellespensum

Brøntveit, E. og K. Duesund: (2010). *Visjon og valg*. Ss. 13-18, 99-110, 149-158, 173-244. (100 s.)

*Bech, B.: *Kristendommen i bilder*. (13 s.)

Danielsen, R.: (2004) *Kulturbærende fortellinger*. Kap. 1. og 4.-5. (90 s.)

Enger, Trond: *Da Gud hadde makten*, HiØ (<http://www.fag.hiof.no/~te/DA GUD HADDE MAKTEN> utv-red 2010-2011viii.doc) (70 s.)

*Rian, D (2005/2011). «Kristendommen i Norge» i: Jacobsen, K. A.: *Verdensreligioner i Norge*. Ss. 227-262. (35 s.)

Johnson, L. T.: (2010) *The New Testament*. (146 s.)

Rasmussen, T. og E. Thomassen: *Kristendommen – en historisk innføring*. Ss. 60-287. (228)

*Schjelderup, A. og Olsholt, Ø.:(1999) "Den filosofiske samtalen", i: Schjelderup, A., Olsholt, Ø. og Børresen, B.: *Filosofi i skolen*, s. 61-76 (15 s.)

Sødal, H. K. (red): (2009) *Religions og livssynsdidaktikk*. Ss. 11-64, 113-182. (124 s.)

Winje, G.: (2012) *Guddommelig skjønnhet*, Kap. 2- 6, 10 (235 s.)

LRLE20211 Religiøs og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Mette Ramstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- *Religion, livssyn og etikk, årsstudium* og
- *Religion, livssyn og etikk 2* (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om kristendommens historie fra reformasjonen til nyere tid
- har kunnskap om religionshistorie med vekt på nyere tid
- har kunnskap om religiøs mangfold i historisk og aktuelt perspektiv

- har kunnskap om et bredt utvalg av mulige arbeidsmåter i faget og tilsvarende vurderingsformer

FERDIGHETER

Studenten

- kan lage lokale læreplaner i RLE
- kan reflektere over egen utvikling som RLE-lærer
- kan integrere de grunnleggende ferdighetene i RLE-undervisningen

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse
- kan gjøre greie for ulike konsekvenser av verdigrunnlaget for skolen
- kan se ungdomskultur og samfunn elles i sammenheng med religioner og livssyn

Innhold

Religiøs og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold består av følgende hovedtema:

1. Kristendommen i moderne tid
2. Religionshistorie og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer.

Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursjoner.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det er knyttet ett arbeidskrav til emnet.

1. Ekskursjon - i grupper: Besøk til to trossamfunn, hvorav det ene er ett kirkesamfunn. For- og etterarbeid. Muntlig presentasjon i gruppe.
2. Deltakelse i undervisning, se semesterplan for nærmere informasjon

Arbeidskravet må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen av 30 minutters varighet.

Eksamen blir vurdert av én intern og én ekstern sensor. Det gis bokstavkarakterer fra A- F på eksamen, der A er beste ståkarakter, E dårligste ståkarakter, og F er ikke bestått

Evaluering av emnet

Emnet studentevalueres i løpet av semesteret (EVA3).

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 3. desember 2012.

Kompendium for RLE 202 (Vår 2013) emnet selges i bokhandel:
inneholder enkeltkapitler og utdrag

Pensum i kompendium for RLE 202: Innhold:

Rian, D. (1999). Om å sammenligne religioner. I: *Verdensreligioner i undervisningen*. ss. 40-51 (12 s.). Oslo: Universitetsforlaget

Samisk religionshistorie

Johansen, Tore (2006) Naturåndelighet i samisk, folkelig kristendom ss. 26-30
I: *Religion og livssyn: tidsskrift for Religionslærerforeningen i Norge* (2006).
Bind 18, nr 2 (5s)

Jødedommen

Groth, Bente (2007) Jødedommens mange retninger, ss. 165-171, kap. 4 Jødedommen
I: *Verdens levende religioner*, red. Gilhus og Mikaelsson. Oslo: Pax forlag (ca. 6s)

Islam

Vogt, Kari (1995). Shia-islam, kap. 9 ss. 180-197 I: *Islams hus*. Oslo: Cappelen (18s)

Vogt, Kari (2007). Islamske bevegelser i dag, kap.4 ss. 92-110 I: *Hva er islam*.
Oslo: Universitetsforlaget (18s).

Roald, Anne Sofie (2009). Religiøse og kulturelle endringer i muslimers kulturmøte,
ss. 129-143 I: *Religion og kultur: ein fleirfagleg samtale*. Arve Brunvoll, Hans Bringeland, Nils Gilje, Gunnar Skirbekk (red.) Oslo: Universitetsforlaget (15s)

Ramadan, Tariq. 2009. Innledning til islamske tendenser i Europa og verden I: *Europeisk Islam Å være muslim i Vesten*. Ss. 251- 61. Oslo: Cappelen Damm (10s)

Opsal, Jan (2008) Folkelig islam omtolker islam ss. 32- 35 I: *Religion og livssyn*, no. 4 (opprykk frå 1996) (4s).

Opsal, Jan (2005) Å være somalisk muslim i Somalia og i Norge ss. 52-73 I: *Somaliere i Norge Perspektiver på språk, religion og integrering*,
red. Kari Nes, Tove Skoug og Marit Strømstad. Valset: Oplandske Bokforlag (22s)

Religiøse verdiperspektiv i møte med kjønn, likestilling, seksualitet i særskilt perspektiv

Jacobsen, Christine (2007) Unge norske muslimer om kjønn og likeverd ss.19-21
I: *NIKK-magasin no.1, Nordisk institutt for kvinne og- kjønnsforskning* (3s)

Hinduisme

Jacobsen, Knut A. (2010) *Hinduismen*. Oslo: Pax Forlag. Hinduismens mangfold, Hinduistiske tradisjoner ss. 18-21 (2,5s),
Er hinduismen fleire religioner? Ss. 29-33, Hinduisme og hinduendom ss. 33-34, Hinduismen som verdensreligion ss. 34- 35 (6,5s),
Bhagavadgitas oppsummering av tre frelsesveier ss. 88-91, Teisme: vishnuisme, shivaisme og shaktisme ss. 91- 93,
Guden Brahma ss. 93-94, Smarta-tradisjonen ss. 94 (6,5s) Vishnuismen ss. 95-96 (1,5s), Shivaismen ss. 132-134 (2s),
Seva: sosialt arbeid som religiøs forpliktelse ss. 241-243, Ahimsa (ikkebeskadigelse) som frelsesvei: Gandhi ss. 243-244,
Bhagavadgitas betydning for den moderne hinduismen ss. 244-246, Hinduismen og politisk nasjonalisme ss. 246-247 (6s) (25s totalt).

Buddhisme

Thelle, Notto R. (1999). Buddhistiske "verdener" kap. 9, ss. 284 - 304 I: *Hinduismen og Buddhismen*.
Red. Knut A. Jacobsen og N. Thelle. Kristiansand: Høyskoleforlaget (21s)

Jacobsen, Knut A. (2000) Religiøs praksis og den levende buddhismen kap. 9 ss. 155-174 (19s), Thailand, Vietnam, Tibet ss. 182-184,
Global sosialt engasjert buddhisme, ss. 185- 187 (6s) I: *Buddhismen*. Oslo: Pax forlag (ca. 25s)

Trainor, Kevin (red.) (2002). *Buddhisme Et illustrert oversiktsverk*. Oslo: N.W. Damm & Søn.
Kevin Trainor: Pilegrimsferd, Bodh-Gaya ss.112-114 (3s)
Theravadabuddhisme ss. 120-123 (4s),
Sørøst Asia I ss. 126-129, (2,5s),
Mark L. Blum, Michael Willis: Mahayanabuddhismen ss. 132-143 (11s),
Rene Land ss. 144-147 (4s),
Billedfremstillinger av det Rene Land ss. 148-149 (2s),
Chan og Zen ss.150-151 (2s),
Todd T. Lewis: Tantra Diamant-farkosten ss. 162-167, 170-173 (10s)
Mahayana skrifter: Rene land--sutraer ss. 202-203 (2s),
Kvinner i moderne buddhisme ss. 222-225 (3s),
David Chapell: Statsstyre og politikk ss. 226- 29 (4s),
Meditasjonssentre ss. 230-231 (2s),
Engasjert Buddhisme ss. 234-237(4s) (53,5s totalt)

Pensum utenom kompendium:

Religiøst og ideologisk mangfold

Botvar, P. K. og Ulla Schmidt (red.) (2010) *Religion i dagens Norge. Mellomsekularisering og sakralisering*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 2, 3, 6, 8, 9, 12.
Ss. 11-59, 95 - 110, 132-165, 196-204 (ca. 102s)

Leirvik, Oddbjørn (2010) *Religionspluralisme: mangfold, konflikt og dialog i Norge*,
ss. 10-110 (ca. 92s). Oslo: Pax forlag

Kristendommens mangfold i moderne tid

Sødal, Helje Kringlebotn (red.) 2002. *Det kristne Norge Innføring i konfesjonskunnskap*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
Torleiv Austad, kap.2: Den ortodokse kirke ss. 23-32,
Paul Leer-Salvesen, kap.3: Den romersk-katolske kirke ss. 35-77,
Bernt T. Oftestad, kap.5: Den norske kirke ss.98- 124, Helje Kringlebotn Sødal: Læstadianismen ss. 125-134.
Andre utvalgte kapitler basert på studentenes arbeidskrav med kirkesamfunn.

Winje, Geir. (1998/2004). *En kort presentasjon av Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige*
<http://www.hive.no/getfile.php/Intranet/Visittkortfiler%20-%20ansatte/Geir%20Winje/mormonene.pdf>

Winje, Geir. (1997/2004). *En kort presentasjon av Jehovas Vitner*.
<http://www.hive.no/getfile.php/Intranet/Visittkortfiler%20-%20ansatte/Geir%20Winje/jehovas-vitner.pdf>

Winje, Geir. Jehovas vitner i skolen. Tønsberg: HiVe.
<http://www.hive.no/getfile.php/Intranet/Visittkortfiler%20-%20ansatte/Geir%20Winje/jehovas-vitner-i-skolen.pdf>

Bahá'í

Winje, Geir. (1997/2004) *En kort presentasjon av Bahá'í*.
<http://www.hive.no/getfile.php/Intranet/Visittkortfiler%20-%20ansatte/Geir%20Winje/bahai.pdf>

Sikhismen

Sikher.no (2012) Oslo. Utvalgte artikler. Introduksjon, Sikhismen, Sri Guru Granth Sahib Ji.
<http://www.sikher.no/>

Jødedommen

Humes, Immy (1998). Additional essays on Hasidism I: *A Life Apart: Hassidism In America*. PBS.org, USA. (20s)
http://www.pbs.org/alifeapart/res_essays.html

Chabad.org (2001-2013). New York: Chabad-Lubavitch Media Center. Utvalgte artikler.

<http://www.chabad.org>

Islam

Roald, Anne Sofie (2012). *Islam*. Den historiske utviklingen, Kap.2 ss. 44- 54 (10s)

Islamske bevegelser, kap.8 ss. 168-189 (20s), Den nye reformismen, kap.9 ss. 189-210 (21s)

Islam i Norge, kap.10, ss. 211- 236 (26s)

Oslo: Pax forlag (ca. 76s)

Hinduismen

Jacobsen, Knut A. (2009) *Hva er hinduisme*. Oslo: Universitetsforlaget.

Regionale tradisjoner: tamillhinduismen på Sri Lanka kap.4 ss. 53-72,

Gudinnetradisjoner kap.6 ss.91- 106,

Guru og visdom kap.7 ss. 107-123, Ritualer kap.8 ss. 125-136 (62s)

Rasisme, antisemittisme og islamofobi

Antisemittisme i Norge? Den norske befolkningens holdninger til jøder og andre minoriteter (2012). Oslo: HL senteret. ss. 6-7, 10-18 (20s)

http://www.hlsenteret.no/publikasjoner/HL_Rapport_2012_web.pdf

Kartlegging av kunnskaper og holdinger på området rasisme og antisemittisme i Osloskolen.

Undersøkelse blant elever (trinn 8-10) i Osloskolen gjennomført for Utdanningsetaten i Oslo

(April 2011) (utført av Perduco) ss. 23, 32, 42-44, 58-60 (8s)

http://www.utdanningsetaten.oslo.kommune.no/getfile.php/utdanningsetaten%20%28UDE%29/Internett%20%28UDE%29/PED/Dok/Rapport_UDA_7.6.2011.pdf

Ten Years On: Saudi Arabia's Textbooks Still Promote Religious Violence (2011) Washington: Hudson's Center for Religious Freedom

Summary, ss. 8-13 (ca. 6s)

<http://www.hudson.org/files/publications/SaudiTextbooks2011Final.pdf>

BBC News UK. (22 November 2010) Saudi school lessons in UK concern government (1s)

<http://www.bbc.co.uk/news/uk-11799713>

ADL. The Anti-Defamation League. 2012. Audit: 1,080 Anti-Semitic Incidents Reported Across U.S. in 2011, a 13 Percent Decrease

A 20 Year-Low: Volume of School Bullying Incidents Cause for Deep Concern (2s)

http://www.adl.org/PresRele/ASUS_12/2011+Audit.htm0